

עכשיו זו ההזדמנות של ארה"ב להציב גבולות חדשים לאיראן

12.04.2024 | שבת בן מאיר written by

המתיחות הביטחונית בעקבות חיסולו בדמשק של הגנרל מוחמד רזא זאהדי ("חסן מהדווי") שבה והפנתה את אור הזרקורים לעבר טהרן, אחרי תקופה שבה איראן נהנתה מהסטת הקשב העולמי אל זירות הלחימה ומההתמקדות בשלוחיה העושים את מלאכתה.

ישראל כבר פגעה בשורה של קצינים ו"יועצים" איראנים במסגרת התקיפות שביצעה בסוריה לאורך החודשים האחרונים, אך עד כה מעמדם של הנפגעים אפשר לטהרן לבלוע את העלבון ולהסתפק בתגובות מדודות, שלא יסבכו אותה במערכה.

לעומת אלה, חיסולו של מהדווי, שעליו ישראל לא קיבלה אחריות רשמית, כבר נוגע בפיקוד הבכיר של משמרות המהפכה ונתפס כעליית מדרגה מצד ישראל [1] מה שמחריף את הדילמה שבפני הנהגת המשטר: כיצד להגיב בלי להסתבך.

מבחינת איראן, תגובה רפה מדי תשדר חולשה. תגובה קשה עלולה להוביל להתרחבות המלחמה, לסכן נכסים אסטרטגיים על אדמתה וברחבי המזרח התיכון, וגם עלולה לדרדר אותה להתנגשות ישירה עם ארה"ב.

אין טעם להכביר מילים על תרחישי התגובה האפשריים. הם מתוארים בהרחבה באמצעי התקשורת ועצם הדיון בהם מאפשר לדוברי המשטר האסלאמי להציג את ישראל כמורתעת וכחרדה, ולראות בכך דמי קדימה למחיר שהיא עוד צפויה לשלם.

למעשה, ההתפתחות הנוכחית מעמידה את הרפובליקה האסלאמית בפני מצב שאותו ביקשה למנוע, כשיצרה את המודל המתוחכם של הפעלת כוחות הפרוקסי. שיטה זו אפשרה לאיראן ליהנות מההצלחות של ארגוני החזית מבלי לשלם את המחיר, או לכאוב את כישלונותיהם, כלשון המליצה העוקצנית [2] "הצלחתם היא הצלחתנו, כישלונם הוא שלהם לבדם".

איראן הרגילה את העולם להשלים עם מצב שבו השולח לא נושא באחריות למעשיו של השליח. מציאות זו עודדה אותה להשקיע בבניית כוחות כאלה במזרח התיכון ובאזורים נוספים, לאמן אותם, לצייד אותם בנשק ובאמצעים טכניים, לממן אותם ולהפוך אותם לשחקני מפתח במדינותיהם ולכלבי התקיפה שלה מול אויבים משותפים, הנמצאים בשכנות להם. היא עשתה זאת ללא מטרייה גרעינית, ואפשר להסיק מה תרשה לעצמה לעשות אם תהיה לה יכולת כזו.

איראן כבר מזמן אינה בעיה מקומית או אזורית, אלא עולמית. ארה"ב צריכה להוביל את הטיפול בה, בשותפות עם בעלות בריתה, לא רק בהיבטי גרעין אלא גם בנוגע להפצת נשק, לחתרנות,

להפעלתם של גורמי חזית, למימון טרור ולהנעתו. ממשל ביידן יכול לראות את ההתפתחות הזו כהזדמנות להציב גבולות חדשים להתנהלותו של המשטר בטהרן גם כעת, בישורת האחרונה שלפני הבחירות לנשיאות.

על רקע המעורבות המתריסה של איראן גם במלחמה באוקראינה ושותפותה הפעילה בציר הנגדי לארה"ב ולמערב, זוהי הזדמנות עבור ארה"ב לשקם את מעמדה במזרח התיכון, לחזק את החזית הפרו־מערבית ולהשפיע על הסדר העולמי.

כנגד החששות בווינגטון מפני האפשרות שמדיניות כזו תערב את ארה"ב במלחמה שאינה רצויה לה, יש להעמיד את האפשרות שדווקא התרחבותה של המלחמה במזרח התיכון היא שתגרור את ארה"ב לכך. בעיני משטר האייתולות ישראל היא "השטן הקטן". היא עומדת בראש החץ של הציוויליזציה המערבית באזור הזה. לא צריך לנחש מיהו "השטן הגדול".

פורסם בישראל היום, בתאריך 11.4.2024